

IDŐTERV

NTKRANM1 - Nyelv, társadalom, kultúra specializáció

Ösvények:

Nyelv, társadalom, kultúra szakirány

MK-1 Nyelv, társadalom, kultúra szakirány	1	2	3	4
--	---	---	---	---

- A mérőföldkőben gyűjtendő: **40** kredit
- Kötelezően teljesítendő tárgy(ak): **NTKNO1** (40kr)

NTKNO1 Szakmai törzsanyag

- A tantárgyban gyűjtendő összesen: 40kr
- Kötelezően teljesítendő tárgyelem(ek): NTKNO101 (4kr), NTKNO102 (4kr), NTKNO103 (4kr), NTKNO104 (4kr), NTKNO105 (4kr), NTKNO106 (4kr), NTKNO107 (4kr), NTKNO108 (4kr), NTKNO109 (8kr)

NTKNO101 Kutatásmódszertan Felelős oktatója: Kárpáti Eszter Dr.		4k		
NTKNO102 Geolingvisztika Felelős oktatója: Gúti Erika Dr.		4k		
NTKNO103 Történeti dialektológia és szociolingvisztika Felelős oktatója: Székely Gábor Dr.		4k		
NTKNO104 Leíró dialektológia és szociolingvisztika Felelős oktatója: Gúti Erika Dr.		4k		
NTKNO105 Kommunikáció és retorika Felelős oktatója: Kárpáti Eszter Dr.			4k	
NTKNO106 Nyelvi tervezés, nyelvpolitika Felelős oktatója: Gúti Erika Dr.			4k	
NTKNO107 Nyelv, média, informatika Felelős oktatója: Dr. Kleiber Judit			4k	
NTKNO108 Élőnyelvi terepgyakorlat Felelős oktatója: Dóla Mónika				4k
NTKNO109 Nyelvészeti speciális kollégium és szakszeminárium Felelős oktatója: Fancsali Éva Mária Dr.				8k

Nyelv, társadalom, kultúra specializáció

Kód: NTKRANM1

Az írásos tanterv utolsó frissítésének ideje: 2014.06.03. 18:24:51

Az ezen időpont előtti utolsó tantervmódosítás ideje: 2014.06.03. 17:47:42

A végzettség megnevezése: "nyelv, társadalom, kultúra"

Tagozat: Nappali. Képzési szint: MA/MSC

Összesen: 40 kredit. Félévek száma: 4. Tantermi órák száma: 300. Gyakorlati képzés: %.

Leírás:

Szakirányfelelős: dr. Fancsaly Éva

A képzés célja

A nyelvhasználat, a társadalom és a kultúra egymást föltételező összefüggésrendszerének tudatosítása; a nyelvhasználat társadalmi és területi tagolódásának, a mai kommunikációs formák és területek időszerű kérdéseinek kifejtő-leíró közvetítése; olyan kreatív szakemberek képzése, akik képesek a mai nyelvhasználati és nyelvi kulturális kihívásokra adekvát választ adni

Képzési program gazdatanszéke: Nyelvtudományi Tanszék

A képzési programért felelős tanszékek:

Nyelvtudományi Tanszék

A képzés felépítése:

Ez a képzési program egy darab teljesítési útvonalból (ösvényből) áll. Tehát nincs benne szakirányválasztási lehetőség. Ezt a tantervi utat kell teljesíteni ahhoz, hogy a képzési program teljesítve legyen.

Ugrás a modulokhoz

A képzés ösvényei:

Nyelv, társadalom, kultúra szakirány

Ösvény megnevezése: Nyelv, társadalom, kultúra szakirány

Az ösvényben teljesítendő kredit: 40 kr.

Az ösvényben minden mérföldkő teljesítése kötelező!

Az ösvény mérföldkövei:

MK-1 Nyelv, társadalom, kultúra szakirány

- A mérföldkőben gyűjtendő összesen: 40 kredit
- Kötelezően teljesítendő tárgy(ak): **NTKN01** (40kr)

A képzés moduljai:

Ugrás az ösvényekhez

NTKN, Nyelv, társadalom, kultúra szakirány (N) modul

Ugrás az ösvényekhez

Képzési programhoz kapcsolt tárgyak modulonként:

[\[Vissza\]](#)

NTKN Nyelv, társadalom, kultúra szakirány (N) modul

NTKN01 Szakmai törzsanyag

A tantárgyat kötelező teljesíteni.

A tantárgy mérföldköve: MK-1. A mérföldkö a következő ösvényekhez tartozik:

[Nyelv, társadalom, kultúra szakirány](#)

Felelős tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató:

A tantárgy teljesítési feltételei:

- A tantárgyban gyűjtendő összesen: 40kr
- Kötelezően teljesítendő tárgyelem(ek):

NTKN0101 (4kr), NTKN0102 (4kr), NTKN0103 (4kr), NTKN0104 (4kr), NTKN0105 (4kr), NTKN0106 (4kr), NTKN0107 (4kr), NTKN0108 (4kr), NTKN0109 (8kr)

Tárgyeleme(i):

[NTKN0101 Kutatásmódszertan](#)

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 4kr

Kezelő tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató(k): Kárpáti Eszter Dr.

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 4 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szeminárium
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (öt fokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 30 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden tavaszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 2. szemeszterese

Leírás:

Tantárgy leírása:

A kurzuson a hallgatók a tudományos közélet műfajainak megfelelő kutatási és feldolgozási módszerekkel ismerkednek meg. (Kutatási stratégiák. A kutatás módszerei és eszközei. A kutatási eredmények értelmezése és közlése.)

Kötelező olvasmányok:

1. Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi, 1996.
2. Béres I.-Horányi Ö.: Társadalmi kommunikáció. Budapest, Osiris.
3. Blaskó Ágnes- Hamp Gábor: Írás 1.0 . Budapest, Typotex, 2007.
4. Dörnyei Zoltán: Research Methods in Applied Linguistics... Oxford, Oxford University Press.
5. Geertz, C.: Az értelmezés hatalma. Budapest, Osiris-Századvég.

[NTKN0102 Geolingvisztika](#)

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 4kr

Kezelő tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató(k): Gúti Erika Dr.

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 4 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szeminárium
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (öt fokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 30 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden őszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 2. szemeszterese

Leírás:

Tantárgy leírása:

A geolingvisztika mint széles értelemben vett tényelvészet áttekinti a nyelvek közötti areális kapcsolatokat és a nyelven belüli táji megoszlás kérdéseit belső nyelvészeti (nyelvi szintek szerinti) és külső nyelvészeti (település- és művelődéstörténeti) szemszögből. Bevezet a nyelvi kartográfia, az adatbázis-építés és nyelvföldrajzi analízis módszertanába, bemutatja a magyar nyelvatlaszokat.

Kötelező olvasmányok:

Balázs János (szerk.): Areális nyelvészeti tanulmányok. Tankönyvkiadó. Budapest. 1983.
Bulla Béla – Mendöl Tibor: A Kárpát-medence földrajza. Lucidus Kiadó. Budapest. 1999.
Kiss Jenő (szerk.): Magyar dialektológia. Osiris. Budapest. 2001.

NTKN0103 Történeti dialektológia és szociolingvisztika

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 4kr

Kezelő tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató(k): Székely Gábor Dr.

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 4 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szeminárium
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (öt fokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 30 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden tavaszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 2. szemeszterese

Leírás:

Tantárgy leírása:

A magyar nyelvjárástörténet bemutatja a nyelvjárástípusok és nyelvjárási jelenségek történetét, a nyelv térbeli tagolódásának belső és külső okait, a köz- és irodalmi nyelv táji gyökereit, a nyelvi integráció állomásait. A történeti szociolingvisztika számba veszi a nyelvi rendszer, a nyelvi változók, a nyelvhasználat társadalomtörténeti, szociopragmatikai tényezőit.

Kötelező olvasmányok:

Kiss Jenő 2001 (szerk.): Magyar dialektológia. Osiris. Budapest..

Kiss Jenő 2002: Tájszótárírás és tájszótárak. MAGYAR NYELVŐR 126: (4). 391-415.

Kiss Jenő - Pusztai Ferenc 2005: Magyar Nyelvtörténet. Osiris.

NTKN0104 Leíró dialektológia és szociolingvisztika

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 4kr

Kezelő tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató(k): Gúti Erika Dr.

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 4 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szeminárium
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (öt fokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 30 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden tavaszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 2. szemeszterese

Leírás:

Tantárgy leírása:

Az ide tartozó tárgyak áttekintik a dialektológia és szociolingvisztika aktuális kérdéseit mind hazai, mind nemzetközi vonatkozásban. Külön tanegység foglalkozik a nyelvváltozatok alkalmazott nyelvészeti problémakörével.

Kötelező olvasmányok:

Kiss Jenő: Társadalom és nyelvhasználat. Szociolingvisztikai alapfogalmak. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 1995.

Kiss Jenő (szerk.): Magyar dialektológia. Osiris. Budapest. 2001.

Wardhaugh, R.: Szociolingvisztika. Osiris Kiadó. Budapest. 2002.

NTKN0105 Kommunikáció és retorika

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 4kr

Kezelő tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató(k): Kárpáti Eszter Dr.

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 4 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szeminárium
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (öt fokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 30 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden őszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 3. szemeszterese

Leírás:

Tantárgy leírása:

A kurzuson a hallgatók megismerik a klasszikus és a modern retorika fogalmát, a nyelv kommunikatív használatának jellegzetességeit; a kommunikáció kulturális és interkulturális vonatkozásait a hétköznapi és az intézményes kommunikációs színtereken. (Információ, kommunikáció.

Kommunikációelméleti felfogások. Kommunikáció nemzetek és kultúrák között. Kommunikációs stratégiák. Üzleti kommunikáció. Mindennapi és társadalmi retorika. A szövegtípusok szerkezete. Logika, bizonyítás, cáfolás. A retorika alkalmazása: érvelő szöveg fogalmazása. Beszédkultúra.)

Kötelező olvasmányok:

1. Arisztotelész: Retorika.
2. Béres-Horányi (szerk.): Társadalmi kommunikáció. Budapest, Osiris, 2001.
3. Buda B.-Sárközy E. (szerk.): Közéleti kommunikáció. Budapest, Akadémiai, 2001.
4. McLuhan, M.: A Gutenberg-galaxis. A tipográfiai ember létrejötte. Budapest, Trezor Kiadó, 2001.
5. Németh Erzsébet: Közszerplés. A modern retorika eszköztára. Budapest, Osiris, 1999.
6. Pléh-Síklaki-Terestyéni (szerk.): Nyelv-Kommunikáció,-Cselekvés. Budapest, Osiris. 1997.

NTKN0106 Nyelvi tervezés, nyelvpolitika

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 4kr

Kezelő tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató(k): Gúti Erika Dr.

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 4 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szeminárium
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (öt fokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 30 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden őszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 3. szemeszterese

Leírás:

Tantárgy leírása:

A világ nyelvi helyzetképe, problémái. A nyelvi cselekvés elmélete (nyelvpolitika, nyelvi tervezés, nyelvstratégia). Eszmei törekvések/ideológiák a nemzetközi és a magyar nyelvpolitikában.

Lingvicizmus, diszkrimináció. Nyelvi kisebbségek. A nyelvi jogok szabályozása. A terminológia és a nyelvi tervezés. Az Európai Unió és a nyelvek. Nyelvtörvények. Nyelvipresztízs-tervezés.

Kötelező olvasmányok:

- Csernusné Ortutay Katalin – Forintos Éva (szerk.): Nyelvi jogok. Veszprém. Veszprémi Egyetemi Kiadó. Nyelv, politika, oktatás. Kiskönyvtár-sorozat 3. kötet. 2000.
- De Swaan, A.: A nyelvek társadalma. A globális nyelvrendszer. Typotex. 2004.
- Szépe György – Derényi András (szerk.): Nyelv, hatalom, egyenlőség. Nyelvpolitikai írások. Corvina Kiadó. Budapest. 1999.
- Kontra Miklós – Hattyár Helga (szerk.): Magyarok és nyelvtörvények. Teleki László Alapítvány. Budapest. 2002.
- Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.): Nyelvi tervezés. Universitas Kiadó. Budapest. 1998.

[NTKN0107 Nyelv, média, informatika](#)

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 4kr

Kezelő tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató(k): Dr. Kleiber Judit

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 4 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szeminárium
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (ötfokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 30 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden őszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 3. szemeszterese

Leírás:

Tantárgy leírása:

A nyelv medialitása. Nyelv és írásbeliség. Tömegkommunikációs eszközök. A média nyelvi hatásai. Informatika és nyelv. Másodlagos szóbeliség. Másodlagos írásbeliség. A kommunikáció pragmatikája. Kötelező olvasmányok:

1. Benczik Vilmos: Nyelv, írás, irodalom, Trezor Kiadó, Budapest 2001
2. Béres István, Horányi Özséb szerk: Társadalmi kommunikáció, Budapest : Osiris, 2001
3. McLuhan, M., A Gutenberg-galaxis. A tipográfiai ember létrejötte, Budapest: Trezor Kiadó, 2001
4. Németh T. Enikő és Bibok Károly szerk: Tanulmányok a pragmatika köréből, Budapest : Akad. K., 2003
5. Nyíri Kristóf szerk: Mobil információs társadalom : tanulmányok, Budapest : MTA Filozófiai Kutint., 2001

[NTKN0108 Élőnyelvi terepgyakorlat](#)

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 4kr

Kezelő tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató(k): Dóla Mónika

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 4 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szeminárium
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (ötfokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 30 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden tavaszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 4. szemeszterese

Leírás:

Az ide tartozó tanegységek a Leíró dialektológia és szociolingvisztika gyakorlati kiegészítői: bevezetnek az élőnyelvi gyűjtés előkészítésének és lebonyolításának módszertanába kontaktórák és közös gyűjtések formájában.

Kötelező olvasmányok:

Tantárgy leírása:

Az ide tartozó tárgyak áttekintik a dialektológia és szociolingvisztika aktuális kérdéseit mind hazai, mind nemzetközi vonatkozásban. Külön tanegység foglalkozik a nyelvváltozatok alkalmazott nyelvészeti problémakörével.

Kötelező olvasmányok:

Kiss Jenő: Társadalom és nyelvhasználat. Szociolingvisztikai alapfogalmak. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 1995.

Kiss Jenő (szerk.): Magyar dialektológia. Osiris. Budapest. 2001.

Wardhaugh, R.: Szociolingvisztika. Osiris Kiadó. Budapest. 2002.

[NTKN0109 Nyelvészeti speciális kollégium és szakszeminárium](#)

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 8kr

Kezelő tanszék: Nyelvtudományi Tanszék

Felelős oktató(k): Fancsali Éva Mária Dr.

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 8 kredit összegűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szeminárium
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (öt fokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 60 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden tavaszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 4. szemeszterese

Leírás:

Tantárgy leírása:

A nyelvészeti speciális kollégiumok és szakszemináriumok célja az, hogy a megszerzett ismeretekre építve elmélyítsék az elméleti, módszertani és tárgyi ismereteket, az önálló tudományos és gyakorlati munka irányába továbbvezessék a hallgatókat. Ezek a kurzustípusok bármely mesterképzési témakört követhetnek az oktatók kutatási területeitől és a hallgatók érdeklődésétől függően.

Kötelező olvasmányok:

a választott témakörtől függően; ld. fent
